

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

2 mart 2016-cı il № 16 (2031)

Qiyməti 25 qəpik

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Pakistanın Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsi sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 1-də Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri Rəşad Mahmudun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Komitə sədri Rəşad Mahmud Pakistan İslam Respublikasının Prezidenti Məmnun Hüseynin və Baş nazir Məhəmməd Nəvaz Şərifin salamlarını və ən xoş arzularını dövlətimizin başçısına çatdırdı. Siyasi, mədəni və dini əlaqələrimizin qədim tarixə malik olduğunu vurğulayan qonaq ölkələrimizin ən çətin vaxtlarda həmişə bir-birinin yanında olduğunu bildirdi. Rəşad Mahmud dedi: "Cənab Prezident, biz bu əlaqələrin inkişaf etdirilməsini həmişə arzulamışıq, Azərbaycan bizim ürəyimizdə yaşayır, biz bunu hər zaman sübut etmişik". Pakistanlı qonaq ölkəmizə səfəri çərçivəsində azərbaycanlı həmkarları ilə səmərəli qarşılıqlı təmasların olacağına əminliyini bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Pakistan Prezidenti Məmnun Hüseynin ölkəmizə uğurlu rəsmi səfərini, həmçinin Baş nazir Məhəmməd Nəvaz Şəriflə bu

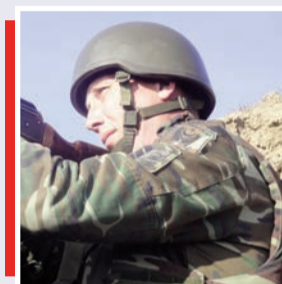
yaxınlarda Davosda keçirdiyi görüşü məmnunluqla xatırladı. Dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında tarixi köklərə malik olan ikitərəfli münasibətlərimizin hazırda çox uğurla inkişaf etdiyini vurğuladı, Azərbaycan ilə Pakistanın beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində daim bir-birini dəstəkləməsinin önəmini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev ölkəmizin Pakistan ilə bütün sahələrdə əhatə edəcək ikitərəfli əlaqələri müx-

təlif istiqamətlərdə, o cümlədən siyasi, iqtisadi, mədəni, hərbi və digər sahələrdə daha da inkişaf etdirməkdə maraqlı olduğunu dedi. Dövlətimizin başçısı Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri Rəşad Mahmudun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfəri zamanı əməkdaşlığımızın daha da möhkəmləndirilməsi ilə bağlı müzakirələrin aparılacağına və

ikiterəfli əlaqələrimizin genişləndirilməsi istiqamətində əlavə tədbirlərin görülməsi baxımından uğurlu olacağına əminliyini ifadə etdi.

Prezident İlham Əliyev Pakistan Prezidenti Məmnun Hüseynin və Baş nazir Məhəmməd Nəvaz Şərifin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Pakistan dövlətinin başçısına və Baş nazirinə çatdırmağı xahiş etdi.

AZƏRTAC

"Yurdu qorumaq şərəf borcumdur"

2-ci səhifədə

Birinci mərhələnin qalibləri

3-cü səhifədə

Şəhidlik vətənpərvərlik nümunəsidir

4-cü səhifədə

Mübarizin qəhrəmanlığı bizə örnekdir

5-ci səhifədə

Azərbaycan-Pakistan əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi məsələləri müzakirə edilib

Martın 1-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Artur Rəsizadə ölkəmizdə səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri general Rəşad Mahmudun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə Azərbaycan ilə Pakistan arasında tarixən mövcud olan ənənəvi dostluq münasibətlərinin müasir dövrdə çox uğurla inkişaf etdiyi xatırlanaraq, siyasi, iqtisadi, mədəni sahələrdə strateji tərəf-

daşlığımızın səmərəli nəticələr verdiyi məmnunluqla qeyd olunub.

Bu baxımdan hərbi sahədə də əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinin, hərbi-sənaye və kadr potensialının mövcud imkanlarından səmərəli istifadə etməklə mütəmadi görüşlərin, təlimlə-

rin və təcrübə mübadilələrinin keçirilməsinin zəruriliyi bildirilib.

Söhbət zamanı dünyada gedən global proseslər fonunda regionun sabitliyi üçün ciddi təhlükə olan Ermənistanın təcavüzkar siyasəti qətiyyətlə pislənilib və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesində ədalətsizliyin aradan qaldırılması üçün münaqişənin hüquq normaları çərçivəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı prinsipləri əsasında həllinin vacibliyi vurğulanıb.

Bütün beynəlxalq tədbirlərdə ölkələrimizin bir-birinə dəstək verdiyini məmnunluqla xatırladan qonaq Pakistan dövlətinin və xalqının bundan sonra da daim işğalın aradan qaldırılması naminə dost, qardaş Azərbaycanın yanında olacağını nəzərə çatdırıb.

Görüşdə qarşılıqlı faydalı əlaqələrimizin daha da genişləndirilməsinə və hərbi əməkdaşlığımızın məqsədyönlü inkişaf etdirilməsinə dair bir sıra məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Müdafiə naziri Pakistanın Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri ilə görüşüb

Martin 1-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Pakistan İslam Respublikasının Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri general Rəşad Mahmud ilə görüşüb.

General R.Mahmudun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti əvvəlcə Fəxri xiyabanda ümummilli lider Heydər Əliyevin və Zərifə xanım Əliyevanın, sonra Şəhidlər xiyabanda ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş vətəndaşlarımızın məzarlarını ziyarət edərək əklillər və gül dəstələri qoyub. Sonra Müdafiə Nazirliyin-

də rəsmi qarşılama mərasimi keçirilib. Qonaq fəxri qarovul dəstəsinin önündən keçib, hər iki ölkənin dövlət himni səsləndirilib və protokola uyğun olaraq "Şərəf Kitabı" imzalanıb.

Azərbaycanın Müdafiə naziri ilə Pakistan Birləşmiş Qərargah Rəisləri Komitəsinin sədri arasında əvvəl təkbə-tək, sonra isə geniş tərkibdə

görüş keçirilib.

Nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov qonaqları salamlayaraq ölkəmiz arasında ənənəvi mehriban dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin, strateji tərəfdaşlığın səviyyəsindən məmnunluğunu ifadə edib.

Bölgədəki hərbi-siyasi vəziyyətə toxunan Müdafiə naziri ölkəmizin müharibədən əziyyət çəkməsi, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə ətraflı məlumat verərək Pakistanın Azərbaycanın mövqeyini

beynəlxalq təşkilatlarda dəstəkləməklə xalqımızın haqq işinə kömək etməsinə hazırlıq olmasını xüsusi qeyd edib.

General-polkovnik Zakir Həsənov Pakistan ilə təhlükəsizlik, müdafiə, hərbi, hərbi-texniki və hərbi təhsil sahəsində əməkdaşlığın inkişafının vacibliyi, əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi və ekspert qrupları səviyyəsində qarşılıqlı səfərlərin təşkil edilməsi barədə fikirlərini də diqqətə çatdırıb.

Ölkəmizə səfərdən məmnunluğunu ifadə edən general R.Mahmud Azərbaycan-Pakistan münasibətlərinin

möhkəmlənməsində bu cür görüşlərin və qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsinin zəruriliyini qeyd edib.

Tərəflər Azərbaycan ilə Pakistan arasında döyüş hazırlığı, birgə təlimlərin keçirilməsi, terrorizmə qarşı mübarizədə müştərək əməkdaşlığın, eləcə də hər iki ölkənin Hərbi Hava Qüvvələri və Hərbi Dəniz Qüvvələri arasında əlaqələrin artırılmasının vacibliyini də xüsusi vurğulayıblar.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti,
fotolar
çavuş
Vüsal HƏMİDOVUNDUR**

Ön xətdən reportaj

“Yurdumu qorumaq şərəf borcumdur”

Hər dəfə cəbhə bölgəsinə ezamiyyətə gedəndə ilk olaraq səngərlərə üz tutur, yurdumuzu qoruyan zabıt və əsgərlərlə görüşürük. Vətənimizin keşiyini çəkən bu oğulların cəsur çöhrəsini gördükcə ürəyimiz dağa dönür. Çünki onlar mövqələrimizə hücum etmək istəyən erməni işğalçıları dağda atəş zərbələri ilə susdurub geri oturdurlar. Hər gün həm televiziya ekranlarından, həm də mətbuat səhifələrindən hərbiçilərimizin uğurlarını eşidirik və sevinirik.

Budur, yenə də ön xətdəyik. Vaxt itirmədən səngərlərə - torpaqlarımızın müdafiəsində dayanan hərbiçilərin yanına gedirik. Səngərdə bizi qarşılayan zabıt Aqil Əsgərov bildirdi ki, erməni qəsbkarlarının atəş nöqtələri vaxtında və dəqiq susdurulur. Əsgərlərdən Telman Quluyev, Elvin Məmmədov, Eşqin Heydərov, Alik Qəhrəmanov və başqaları üzərlərinə düşən tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gəlirlər.

Erməni işğalçıları ağır zərbə alıb geri çəkiliblər. Düşmənin hiss edir ki, qarşısında güclü, məğlubedilməz bir qüvvə dayanıb.

Döyüşçülərimizin qazandığı uğurlardan söhbət edə-ədə səngər boyu irəli gedirik. Şəxsi heyət mövqelərində sərvaxt dayanıb müşahidə aparır. Əsgərlərdən birinə yaxınlaşıb tanış oluram. Öyrənirəm ki, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Alik Qəhrəmanov Qəbələ rayonunda dünyaya göz açıb. Müharibə veteranıdır. Ağdərə və Füzuli uğrunda gedən döyüşlərdə həmişə öndə vuruşub.

Döyüşlər zamanı üzərinə düşən tapşırıqların öhdəsindən bacarıqla gəlib.

- 1993-cü ildən başlanan döyüş yolunu davam edir, - deyir Alik Qəhrəmanov. - Xeyli müddətdir yurdumuzu erməni işğalçılarından müdafiə edirəm. Hər döyüş əmrini peşəkarlıqla yerinə yetirməyə çalışıram. Yurdumu qorumaq şərəf borcumdur. Bu borcu ləyaqətlə yerinə yetirməyə səy göstərirəm. Öz vətəndaşlarımı gənc əsgərlərə də öyrədirim.

**Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto müəllifindir**

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

1 mart 2016-cı il.

Müdafiə Nazirliyi bildirir ki, erməni silahlı bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini ümumilikdə 135 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcevan rayonunun Berkəber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qızılhacılı kəndində, Berd rayonunun Ayqepar kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağdam kəndində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimizə atəşə tutulub.

Goranboy rayonunun Gülüstən, Tərtər rayonunun Çiləbürt, Göyarx, Yarımca, Ağdam rayonunun Mərzili, Yusifcanlı, Novruzlu, Cəvahirli, Sarıcalı, Şuraabad, Kəngərli, Qaraqaşlı, Şıxlar, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Horadiz, Qorqan, Aşağı Seyidəhmədli, Cəbrayıl rayonunun Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Göygöl, Goranboy, Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əməliyyat şəraitini nəzərə alaraq, düşmənin atəş nöqtələrinə, mövqelərinə və səngərlərinə 136 dəfə atəş zərbəsi endirib.

Təmas xəttində monitorinq keçiriləcək

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq martın 2-də Ağdam rayonu ərazisindəki qoşunların təmas xəttində monitorinqin keçirilməsi planlaşdırılır.

Monitorinqi Azərbaycan tərəfdən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Xristo Xristov, Peter Svedberq və Saymon Tiller keçirəcəklər.

Təmas xəttinin qarşı tərəfində isə monitorinqi ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Jiri Aberle və Yevgeni Şarov keçirəcəklər.

"Vətənə, xalqa və dövlətə xidmət ömrümüzün mənasıdır"

Birinci mərhələnin qalibləri

Peşəsindən asılı olmayaraq hər bir hərbi qulluqçu yiyələndiyi sahəni mükəmməl bilməlidir. Bu xidmətdə uğur qazanmağın ən ümdə yoludur. Silahlı Qüvvələrimizdə, demək olar ki, bütün ixtisaslar üzrə qalibləri müəyyən etmək üçün birinciliklər keçirilir. Bu günlərdə birlik və birləşmələrdə "ən yaxşı tank heyəti" uğrunda keçirilən mübarizə başa çatıb. Polkovnik Valeh Rəcəbov bildirdi ki, birlik üzrə birinci və ikinci yer tutan tank heyətləri indi də Silahlı Qüvvələr üzrə keçiriləcək yarışa hazırlaşır. Qalib gələn heyətlə görüşüb onların fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmaq məqsədilə tankçıların yanına gəldik.

- Tankçılar poliqondan yeni qayıdılar, - deyə mayor Səxavət Baxışov sözə başlayır. - Başlıca məqsədimiz bütün heyətlərin döyüş hazırlığının yüksəldilməsidir. Bunun üçün daim çalışırıq. Nəticəsi də göz qabağındadır. Təbiiyimdə olan tank heyəti yarışmanın qalibi olub. Bu üzərimizə düşən məsuliyyəti daha da artırır.

Peşəkar tankçı onun komandiri olduğu bölmədə xidmət edən hər bir tank heyətinin döyüş hazırlığından razı idi. O, dəfələrlə cəmləşmə rayonundan əsas və ehtiyat çıxışlarına müəyyən edilən vaxtda çatdıqlarını və təlimatı tapşırıqlarını vaxtında icra etdiklərini dedi.

Zabit Anar Əliyevlə tank heyətinin xidmət yerinə gəldim. Zabit bildirdi ki, yarışa qatılan heyətlər fiziki hazırlıqdan normativlər yerinə yetirməlidir. Bundan başqa taktiki, atəş, ixtisas hazırlıqları üzrə bilik və bacarıqlar nümayiş etdiriləcək. Qeyd olunan bütün bu vərdişlər heyətlərdə yüksək səviyyədə cəmlənməlidir.

Heyət komandiri gizir Rusif Mehdiyev altı il öncə Təlim və Tədris Mərkəzində gizir hazırlığı kursunu bitirib. Bərdə rayonundan olan tankçı ilk gündən bu hərbi hissədə xidmətə başladığını dedi. Həmişə işinə məsuliyyətlə yanaşmaq onun intizamlı olmasından irəli gəlir. Xidmət dövründə ilk dəfədir

komandiri olduğu heyət yarışın qalibi olub. Buna görə o, məmnun görünürdü.

Heyətin əsas üzvlərindən biri də tuşlayıcıdır. Komandirin verdiyi komandanı vaxtında və dəqiq icra edən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu Elşən Zey-

mütləq bir idealı olmalıdır. Elşən də atasını özünə ideal seçib. Bölük komandiri zabit Şəhriyar Quliyev də Elşənin xidmətindən razılıq edir. Deyir ki, Elşən bütün xüsusiyyətlərinə görə nümunəvi hərbiçidir.

Mexanik-sürücü Bəxtiyar Hüseynov da təcrübəli döyüş-

nalov bir ildən artıqdır ki, xidmət edir. Tankçı olmaq onun hələ kiçik yaşlarından arzusu olub. Atasını Adil də doğma Goranboyun özünümüdafiə batalyonunda erməni qəsbkarlarına qarşı döyüşüb. Elşən hələ balaca olanda atasını döyüşçü libasında görüb, döyüş epizodlarını maraqla dinləyib. Qərara gəlib ki, böyüyəndə atası kimi döyüşçü olsun.

Deyirlər, hər kəsin heyatda

çüdür, üç ildən artıqdır ki, "dəmir at"ı idarə edir. Bu müddət ərzində dəfələrlə təlim-məşq-lərdə olub. Hacıqabul rayonundan olan mexanik-sürücünün bacarığı sayəsində heyət bütün tapşırıqları daim vaxtında yerinə yetirib.

Tankçılara qarşıdakı yarışlarda da uğurlar arzulayırıq.

**Mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

"Vətəni qorumaq amalımızdır"

Fevralın 14-də keçirilən andıçmə mərasimində əsgər atası Məmiş Allahyarovla həmsöhbət olduq. Söhbətimiz zamanı qəzetimiz vasitəsilə oğluna və oğlunun timsalında bütün əsgərlərə öz nəsihətini verməyi unutmadı.

"Oğlum, deyəcəklərim yalnız sənə yox, sənin timsalında bütün əsgərlərimizədir.

Harda işləsək də, vətəndaş olaraq hər birimiz əsgərlik. Vətənin, torpağın, xalqın əsgəriyik. Vətəni qorumaq başlıca amalımızdır. Sən Vətənimizi daha böyük amallarla sev. Qəlbin Vətən sevgisinə beşik olsa anlayacaqsan ki, Vətən gecə də sənindir, gündüz də. Gecə də, gündüz də dayandığın sənərdə bunu daha əhatəli, daha duyğusalıqla anlayacaqsan.

Komandirlərinin lazım bildiklərini özünə vacib bil. Vacib bil ki, xidmətinə zərəcə kölgə düşməsin. Əmr və tapşırıqlara vaxtında və düzgün əməl et. Təlimlərdə fəal ol, işgaldakı qalan torpaqlarımızda bayraq sancanlarımızın sırasında olacağına varlığını inandır.

Bəşər tarixi müharibələrlə zəngindir. Hər müharibənin

qalibləri olur. Sən, Azərbaycan əsgəri kimi qalib ordunun nümayəndəsi olacaqsan. Bunun üçün daim çalış. Yaxşılardan nümunə götür. Onları dəyərləndir, başqalarının da götürməsinə vəsile ol.

Oğul, Azərbaycan zəngin tarixə malik bir dövlətdir. Nə qədər ki bizlər varıq, deməli, Azərbaycan var. Bu torpaqların altı da, üstü də sərəvətdir. Bu gözəl məmləkətin ərazi bütövlüyünə qəsd edənlərə qarşı amansız ol. Komandirlərinin əmrələrinə sözsüz əməl et.

Sən də xidmətinə başa vuracaqsan. Elə bir xidmət yolu

keç ki, hər zaman sevincle xatırlayasın. Təkəbbürlü hərəkətlərdən, saxtılıqdan, qorxaqlıqdan uzaq ol. Mərdlik və bacarığına qəhrəmanların yolunun davamçısı ol. Mübarizlər kimi ol, özünə bir yol seç və yolun sonundakı məqsədinə doğru irəlilə.

Vətən oğlu ol. Vətəni alırmaz qala, özünü o qalının müdafiəçisi bil. "Vətən, uğrunda ölənsə, Vətəndir" kəlamını özünə sipər elə. Mübarizsən, qəhrəmansan. Sən Azərbaycan əsgərisən".

**Baş leytenant
Ceyhun CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

XİN: Etnik təmizləməni öz müqəddəratını təyin etmə kimi təqdim etmək beynəlxalq ictimaiyyətə hörmətsizlikdir

Xocalı soyqırımı və 2008-ci il martın 3-də Yerevanda törədilmiş siyasi terrorun növbəti ildönümü günlərində BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasında çıxış edən Ermənistanın xarici işlər naziri hər hansı xələt və ya utanc hissi keçirmədən soyqırımı əməllərinin qarşısının alınması, insan hüquqlarının müdafiəsi və xalqların öz müqəddəratını təyin etməsi prinsipi barədə yalan dolu və təhrif olunmuş fikirlərlə çıxış edib.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyevin bununla bağlı açıqlamasında deyilir: "Ermənistan xarici işlər nazirinin yaddaşını təzələmək istərdik ki, 1975-ci il Helsinkiyə Yekun Aktında öz təsbitini tapmış prinsiplərin üzvi şəkildə bir-biri ilə bağlı olduğu, onların bərabər və ümumilikdə tətbiq olunmasının vacibliyi qeyd olunaraq, ilk növbədə bir dövlətin digər dövlətin ərazi bütövlüyü və ya siyasi suverenliyinə qarşı güc tətbiq etmək və ya güc tətbiq edərək hədələməkdən çəkinməsi kimi öhdəliyinin olduğu qeyd edilir.

Sənəddə dövlətlərin sərhədlərinin toxunulmazlığı və ərazi bütövlüyü prinsipləri bir daha təsdiq olunaraq, güc va-

sitələ ərazi əldə edilməsinin qəbul edilməzliyi vurğulanır. Bununla bərabər, dövlətlərin ərazi bütövlüyü və ya siyasi suverenliyinə qarşı gücdən istifadənin nəticəsində yaranmış vəziyyətin hüquqi qəbul edilməməsinə dair dövlətlərin öhdəliyi var. Həmçinin xalqların öz müqəddəratını təyin etməsi hüququnun ifadəsi hər hansı dövlətin ərazi bütövlüyü və ya siyasi müstəqilliyinə qarşı fəaliyyətin həyata keçirilməsinə imkan verən hal kimi təfsir oluna bilməz. Helsinkiyə Yekun Aktının 8-ci bəndində deyilir: "İştirakçı dövlətlər xalqların bərabər hüquqları və öz müqəddəratını təyin etmək hüququna hörmət edərək, bütün hallarda BMT Nizamnaməsinin məqsəd və prinsipləri və beynəlxalq hüququn müvafiq normaları, eləcə də dövlətlərin ərazi bütövlüyünə uyğun şəkildə fəaliyyət göstərəcəklər.

Ermənistan güc tətbiq edərək Azərbaycan ərazilərinin işğalı və zəbt olunmuş ərazilərdə törədilmiş etnik təmizləmənin nəticələrini pərdələmək üçün "öz müqəddəratını təyin etmə" prinsipindən sui-istifadə edir".

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

Silahlı Qüvvələrdə psixoloji iş üzrə dinləyicilərin növbəti buraxılışı olub

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində "Hərbi psixoloq" ixtisası üzrə təkmilləşdirmə kursunu müvəffəqiyyətlə bitirən dinləyicilərin növbəti buraxılışı keçirilib.

Kurs müddətində ixtisaslı mütəxəssislər tərəfindən şəxsi heyətə "Silahlı Qüvvələrdə psixoloji işin təşkilinə və aparılmasına dair təlimat"ın tələbləri, eləcə də hərbi kollektivlərdə sağlam mənəvi-psixoloji vəziyyətin qorunub saxlanması, hərbi qulluqçuların psixoloji xüsusiyyətlərinin aşkarlanması, fərdi söhbətlərin aparılması qaydaları və əhəmiyyəti, psixoloji yardımın göstərilməsi və digər istiqamətlər üzrə tələblər və tövsiyələr çatdırılıb.

Hazırlıq müddətində şəxsi heyət psixoloji işin təşkilində müxtəlif ordu rəhbərlərinin təcrübəsi, qoşunlarda psixoloji dayanıqlığın saxlanması, hərbi qulluqçuların və onların ailə üzvlərinin, habelə, mülki işçilərin psixi sağlamlığının qorunması mövzularında müəllimlər dinləyib.

Silahlı Qüvvələrdə psixoloji işin təkmilləşdirilməsi və inkişafı məqsədilə kurslar davamlı olaraq plana uyğun həyata keçiriləcəkdir.

**Müdafie Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Qarabağ müharibəsi genişləndikdə Farizin heç 10 yaşı yox idi. Amma döyüşlər onun doğma rayonuna - Beyləqana da lap yaxınlaşmışdı. Azərbaycanın cəsur oğulları bu qədim Azərbaycan şəhərini qoruyub saxlamağı, düşməni geriye atmağı bacardılar. Həmin ağır döyüşlərin əks-sədası Fariz Həsənovun da dünyagörüşünə böyük təsir göstərmişdi. İşğalçılara nifrət və Vətəni qorumağın vacibliyi onun düşüncələrinə hakim kəsilmişdi.

Orta məktəbi bitirdikdən sonra şahsevənli oğlan ordu sıralarına yollandı. Topçu ixtisasına yiyələnən əsgər artilleriya kəşfiyyatçısı kimi həmişə peşəsinə məsuliyyətlə yanaşdı. Komandirləri qabiliyyətini, silahdaşları arasında hörmətini nəzərə alıb onu manqa komandiri təyin etmişdilər. Dəfələrlə komandirləri tərəfindən nümunəvi xidmətinə görə mükafatlandırılmışdı.

- Hər bir əsgərin borcudur ki, Vətənimiz Azərbaycana layəqətlə xidmət etsin, - Fariz Həsənov deyir. - Peyğəmbərimiz də buyurub ki, Vətəni qorumaq imandandır. Həm də yaxşı xidmət etmək valideynlərin üzünü ağ etməkdir. Mən bu ovqatla da 2000-2002-ci illərdə əsgəri borcumu başa vurub evimə qayıtdım.

Farizin heyətində ən önəmli hadisə bundan sonra baş verdi. Təxminən bir ildən son-

Baş çavuşun qayğıları

ra yenidən ordu sıralarına qayıtmaq qərarına gəlir. Vətənimizin paytaxtında gizirlik kursunu bitirdikdən sonra döyüş maşınına komandir təyin olunur. Bir müddət müxtəlif hərbi hissələrdə xidmət edir. Həmişə nümunəvi xidmətlə seçilən gizir Fariz Həsənov komandirləri tərəfindən mükafatlara la-

yıq görülüb. İndiyədək aldığı fəxri fərmanları hələ də evdə saxlayır.

Hazırda baş gizir "N" hərbi hissəsində batareyanın baş çavuşu vəzifəsini daşıyır.

- Son illərdə ordumuzun böyük inkişaf yolu keçdiyini

öz hərbi hissəmizin timsalında deyə bilərəm. Bizim artilleriyaçılar üçün müasir yataqxanalar, yeməxana, texnikaların saxlanması üçün boksar tikilib istifadəyə verilib. Şəxsi heyət üçün hər cür şərait yaradılıb. Təminat yüksək səviyyədədir.

Batareyanın təsərrüfatına cavabdeh şəxs kimi baş gizir həm əmlakın qorunub saxlanmasına, şəxsi heyətin məişət şəraitinə nəzarət edir, həm də şəxsi heyətin daxili intizamı riayət etməsinə ciddi diqqət yetirir. Topçuların səhər baxışını və axşam yoxlamasını hər gün baş gizir F.Həsənov özü aparır, hamının xarici görkəminin qaydasında olmasını daim diqqətdə saxlayır. Onların tibbi müayinədən keçirilməsinə də batareyanın baş çavuşu nəzarət edir. Bir sözlə, batareyada qayğıların öhdəsindən bacarıqla gəlir.

Biz onunla batareyanın yataqxanasına, məişət otağına baş çəkdik, şəxsi heyətin sosial şəraitlə tanış olduq. Doğrudan da, burada gördüklərimiz, səliqə-sahman üreyimizdən oldu. Belə şəraitdə məsuliyyətlə xidmət etmək hər kəsin borcudur.

**Əbülfət QASIMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Gənc zabitlərimiz

Şəhidlik vətənpərvərlik nümunəsidir

Bir dəfə əməkdaşımız şəhidlik mövzusunda yazı hazırlamışdı. Şəhidliyi mənəvi dəyərlərimizin ən uca zirvəsi hesab edən jurnalist yazını konkret misallar əsasında hazırlamışdı.

Hacıqabul rayonundan olan bir şəhid övladının - gənc zabitin erməni hərbi birləşmələrinin təxribatlarının qarşısının alınmasında göstərdiyi fədakarlığa görə həlak olmasını cəmiyyətimizə əsl vətənpərvərlik nümunəsi kimi təqdim etmişdi. Bu gün həmin rayonun Şəhidlər xiyabanında ata və oğulun qoşa məzarı hər dəfə bura ziyarətə gələnləri bir anlığa ayaq saxlayıb düşündürür, hər kəsi onların mənəvi ömür yolundan nümunə götürməyə ruhlandırır...

Bu yaxınlarda tank qoşunlarına məxsus hərbi hissələrimizdən birində ezamiyyətdə olan zaman şəxsi heyətlə iş üzrə komandir müavininə dəyərli xidmətləri ilə nümunə olan gənc zabit haqqında yazı hazırlayacağımı bildirdim. Zabıt Şövqi Məmmədov bir taqım komandiri haqqında söz açdı və onun şəhid övladı, vətənpərvər hərbiçisi olduğunu bildirdi.

Baş leytenant Rəşad Mehdiyev 23 yanvar 1991-ci ildə Yevlax rayonunda doğulub. Atasını Məhəmmədəli Mehdiyev keçmiş Sovet ordusu sıralarında əsgəri xidmətini başa vurandan sonra torpaqlarımızı Ermənistan hərbi birləşmələri-

nin təcavüzündən qorumaq üçün könüllü döyüşçülər sırasına qoşulub. 1992-ci il martın 29-da Şuşa ətrafında gedən hərbi əməliyyatların birində şəhid olub. Yevlax rayonunun ilk şəhidlərindən olan Məhəmmədəlinin bir oğul, bir qız yadigarı qalıb. Rəşad ailəlidir, oğluna atasının adını qoyub: Məhəmmədəli Rəşad oğlu Mehdiyev.

- Bəzən atamın haqqında düşünəndə özümü hamıdan qürurlu sanıram, axı atam müqəddəs bir yolda - Vətənimizin düşməndən qorunması uğrunda mübarizədə şəhid olub. Atamı itirəndə heç iki yaşım yox idi, - deyən gənc zabit nə qədər ağırlı olsa da, söhbətini davam etdirir. - 4-5 yaşım olandan sonra hər şeyi başa düşməyə başladım. Anamın

evimizin bir küncündə bəzən hönkür-hönkür ağladığını gördəndə "Ana, niyə məndən gizlin ağlayırsan", soruşardım. O isə kövrək baxışlarını üzümə zilləyib hey baxardı, saçlarına sığal şəkib deyirdi: oğlum, inşallah, böyüyəndə sən də atan kimi əsl kişilərdən olacaqsanmı?

Bəli, qarşımda bir şəhid övladı əyləşib, onu danışdırmaq, söhbətə tutmaq bir peşə borcumdur. Danışdıqca, kövrəldiyini hiss etməyə çalışmasam da, qəlbimdən keçənləri yaxşı duyuram. Hələ söhbətimizin bir məqamında əllərini ovcunda möhkəmcə sıxıb saxlaması da diqqətimdən yayınmır. Bu düşmənlərimizə bir mesajdır, qoy anlaşınlarsınız ki, bu gün Azərbaycan Ordusunun sıralarında Rəşad kimi nə qədər mətin oğul-

larımız, onlara qan udduracaq igidlərimiz xidmət edirlər.

Rəşad deyir ki, böyüyüb məktəbə gedəndə, ətrafındakı insanlardan da bir mehribanlıq, səmimiyyət görürdüm və elə bil hamının baxışlarından bir ifadə oxunardı. "O şəhid övladıdır". Bu yerdə müharibədən bəhs edən bir ingilis filmini xatırlayıram. Filmə böyük maraqla baxmışdım və sonda bir daha yəqin etmişdim ki, doğrudan da, şəhidlik insanlığın, mənəviyyətin zirvəsidir.

- Anamın dediyi kimi, böyüdükcə hər şeyi dərinləndirib başa düşdüm və tək atamın deyil, bütün şəhidlərimizin intiqamını düşməndən almaq üçün hərbiçilərə qərarına gəldim, - deyir Rəşad. - Seçimim anamın da ürəyincə oldu, xeyirduasını verdi: oğul, südüm ha-

laldın olsun, - dedi. Tankçı zabiti oldum, əynimə hərbi forma geyindiyim gün sevincimin həddi-hüdudu yox idi. Müdafie nazirinin əmri ilə cəbhə bölgəsinə göndəriləndə qarşımda həm atamın, həm də Vətənimin haqqını düşündüm. Yola düşməzdən öncə atamın məzarını ziyarət etdim və aşağı əyilib yavaşca pıçıldadım: ata, rahat uyu, sənin intiqamını düşməndən almaq bu gündən həyat amalımdır. Hərbi hissəmizə gələndən sonra səmimi bir kollektivlə qarşılaşdım, hər addımda dəyərli zabitlərimizin köməyini, qayğısını hiss etdim. Günlər, həftələr keçdikcə təcrübə qazandım, əsl komandir üçün gerekli olan keyfiyyətlərə əlverişli oldum. Bu yolda zəhmətli olan hər kəsə ömrüm boyu minnətdaram.

Söhbətimiz başa çatır, qərarlaşdırmaq istəyirəm. Geriyə baxanda isə gənc müsahibim vaxt itirmədən tabeliyində olanlarla çöl məşğələsinə davam etdiyini görürəm. Yol boya zabıt Şövqi Məmmədova minnətdarlıq edirəm. Əlbəttə, sağ olsun ki, mənə dəyərli bir zabitimizlə tanış etdi. Yene də nələrlə düşünürəm, düşünürəm ki, bir gün Ali Baş Komandanımız döyüş əmri verəcək və Rəşad Mehdiyev də fədakar Vətən oğullarından biri olaraq öndə vuruşacaq. Haqq qalib gələcək və onda Rəşadın arzuları dil açib deyəcək: "Ata, qisasını almışam!"

**Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Əsgərin tribunası

Mübarizin qəhrəmanlığı bizə örnəkdir

Mən, Ağsu rayonundan ordu sıralarına çağırılmışam. Hərbi xidmətə yola düşəndə böyüklərin xeyir-duasını eşitdik, istəklərini dinlədik. Biz həmin gün ordu sıralarında, demək olar ki, ilk addımlarımızı atdıq. Həyəcanlı görünsek də, içimizdə bir qürur var idi. Mənimlə yola düşən bütün çağırışçılar Vətənə övladlıq borcunu şərəflə ödəyəcəklərinə söz verdilər. Söz verdik ki,

xidmətimizi sağ-salamat başa vurduqdan sonra bir yere yığışaq, hərbi xidmətə yola düşdüyümüz günü həyatımızın ən əziz günü kimi xatırlayıb, ötüb keçənlərdən danışaq. Hər birimiz ayrı-ayrı hərbi hissələrə düşmüşdük, "Allah amanında" - deyib, görüşüb ayrıldıq bir-birimizdən. İndi həmin o gündən artıq 6 aya yaxın vaxt keçir.

Ali təhsilliyəm. Hərbi qa-

nunlarımızı yaxşı bilirəm. Günün nizam qaydalarına uyğun olaraq xidmətim keçir. Hər bir gənc əsgər kimi, mənim də hərbi hissəyə gəldiyim ilk günlərin çətin anları arxada qalıb. Məşğələ və dərslər, təlimlər, nizam-intizam, ordu sıralarında bizi daha da möhkəmləndirir. Əsgərlik, həqiqətən, kişilik məktəbidir. Mən bu fikrin dərinliyini xidmət dövründə anladım. Əsgərlik bizə dar günün dostluğunu öyrədir, mərdlik, cəsurluq, qorxmazlıq kimi xarakterləri formalaşdırır.

Son illərdə Mübarizin, Fəridin qəhrəmanlığı bizdə böyük ruh yüksəkliyi yaratdı. Onlar Vətəni necə sevməyi, torpağı necə qorumağı öyrətdilər. Belə qəhrəmanlarımız haqqında yazılan əsərləri, şeirləri döndöndə oxuyuruq. Mübariz düşməndən qisasını ala bildi, təbaşına nə qədər düşmənin canlı qüvvəsini məhv etdi. Onu cismən itirmişik, ruhu bizimlədir. Mübarizin qəhrəmanlığı unudulan deyil. Onun düşmən üzərindəki qələbəsi bizi də torpaqlarımızın azadlığı uğrunda böyük Qələbəyə səsləyir.

**Əsgər
Cahangir BABAXANOV,
"N" hərbi hissəsi**

"Naxçıvan istiqamətində yerləşən təmas xəttindəki vəziyyətlə əlaqədar yayılan məlumat əsassızdır"

2014-cü ilin iyununda bəzi elektron kütləvi informasiya vasitələrində Naxçıvan istiqamətində yerləşən qoşunların təmas xəttindəki vəziyyətlə əlaqədar verilmiş dezinformasiya xarakterli məlumat bu gün təkrarən sosial şəbəkələrdə və elektron mediada yayılıb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətindən AZƏRTAC-ın sorğusuna cavab olaraq bildirlər ki, həmin məlumat təqribən iki il bundan əvvəl verilib və elə o vaxt da dərhal nazirlik tərəfindən bu xəbərin dezinformasiya olması bildirilib.

Nazirlik bu əsassız xəbərin yenidən gündəmə gətirilməsini kimlərinə maraqlarına xidmət və təxribata şərait yaratmağa cəhd kimi dəyərləndirir.

Hərbi qulluqçuların praktik bacarıqları təkmilləşdirilir

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzinin Qaraheytə təlim mərkəzində hərbi qulluqçuların peşəkarlığının və nəzəri biliklərinin artırılması, praktiki vərdişlərinin möhkəmləndirilməsi məqsədilə hazırlıq məşqləri keçirilib.

Şəxsi heyətə real döyüş şəraitinə uyğun vəziyyətdə zirehli texnikaların idarə edilməsi, manevr imkanları öyrədilib, eləcə də ekipajların praktiki hazırlığı, şərti düşmənin canlı qüvvə və texnikasına zərbə vurulması üzrə tapşırıqlar icra olunub.

Hərbi qulluqçuların silahlanmada olan müxtəlif çaplı silahlardan praktiki istifadə etmək bacarıqları təkmilləşdirilib.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Silahlı Qüvvələrimizin nümayəndələri beynəlxalq tədbirlərdə iştirak edirlər

Fevralın 29-dan martın 4-dək Tirana şəhərində (Albaniya) tərəfdaşlıq təlim və tədris mərkəzi rəislərinin illik konfransı, Kunqsanqen şəhərində (İsveç) öyrənilmiş təcürbələr üzrə qərar-gah zabiti kursu, Ramştayn şəhərində (Almaniya Federativ Respublikası) Əməliyyat imkanları Konsepsiyası üzrə işçi qrupunun birinci görü-

şü, fevralın 29-dan martın 18-dək Qarmış-Partenkirxen şəhərində (Almaniya Federativ Respublikası) dil testi üzrə təkmilləşdirmə seminarı, Ankara şəhərində (Türkiyə) fevralın 29-dan martın 11-dək silahlı münaqişə kursları keçirilir.

Tədbirlərdə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin nümayəndələri də iştirak edirlər.

Öz Vətəni, azadlıq və istiqlalı sevməyi xalqın ruhunu məhv edəcək bir qüvvə yoxdur. Azərbaycan xalqı da həmişə öz milli kimliyinə sadıqlığı və vətənpərvərliyi ilə seçilib. Daxildə yaranan bu sevgini isə hər bir insan əməlləri və gördüyü işlərlə sübut etməlidir.

Neftçala rayonunda olarkən Vətənə sevgisi əməllərində təzahür edən oğullardan biri - Qarabağ müharibəsi əlili Ceyhun Mehdiyevlə görüşüb söhbət etmək bir hərbi jurnalist olaraq mənə könül xoşluğu yaratdı. Ceyhun 1973-cü ildə Neftçala rayonunda dünyaya göz açıb. Vətənimizin qanlı-qadali günlərində torpaqlarımızın müdafiəsinə qalxan, Vətən uğrunda sinəsini sipər edən oğullardandır. Ağdamın Qızıl Kəngərli, Papravənd, Yeddi xırman kəndlərində gədən döyüşlərdə iştirak edib. 1993-cü il iyulun 4-də yaralanıb. Alt çənənin sağ tərəfindən aldığı güllə yarısından sonra dilinə 32 tikiş düşən, səkkiz ay qidalanmasında çətinliklərlə qarşılaşan müsahi-

bim sağ qalmasını indi də möcüzə hesab edir. Sinəsində Qarabağ dağı daşıyan müharibə əlili Ali Baş Komandanın düşmən tapdığı altında od tutub yanan əzəli torpaqlarımızın alınması üçün verəcəyi əmri səbirsizliklə gözləyir.

Ceyhunla söhbətimdən öyrənirəm ki, o ağır günlərdə qardaşı, Qarabağ müharibəsi əlili Gəray da Vətənin müdafiəsində iştirak edib. Düşünürəm ki, ürəyi Vətən eşqi ilə çırpınan, torpağı canından çox sevib, uğrunda hər an döyüşə hazır olan bu insanların qəlbindəki Vətən sevgisinin bü-növrəsi ailədə qoyulub. Həqiqətən də, layiqli ailə tərbiyəsi hər kəsin vətənpərvər böyüməsində müstəsna rol oynayır. Vətənimizin dar günündə bu iki qardaş da öz arzuları ilə torpaqlarımızı qorumaq üçün döyüşlərə atılıb. Bu onların mənəvi istəyindən, vətənpərvərlik hissiyyatlarından irəli gəlib.

Ceyhun 2001-2011-ci illərdə Neftçala rayon Qarabağ

Vətənpərvərlik

Mənəvi ucalıq

Müharibəsi Əlilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinə sədrlik edib.

- Hər bir insan həyatda özünəməxsus yerini tapmalıdır, - deyir müsahibim. - Şəhidlər millətin mənəvi ucalığıdır. Şəhidlik milləti yüksəldən, millətlər arasında saydıran amillərdən biridir. Dövlətimiz şəhidlik mövzusunda daim qiymətləndirir, şəhid ailələrinə diqqət və qayğısını əsirgəmir. Döyüşlərdə xəsəret almış, əlil olmuş insanlar

ömürlərinin ən qaynar vaxtında torpaqlarımızı qorumaq üçün qəhrəmanlıqlar göstərirlər. Bu gün mənim kimi silahdaşlarım da hər an Ali Baş Komandan İlaham Əliyevin tapşırığı ilə Vətənimizin bütövlüyü və torpaqlarımızın azad olunması üçün ayağa qalxmağa hazırdırlar.

Yeri gəlmişkən qeyd edim ki, Ceyhun ötən il Neftçala rayonunda Birinci Avropa Oyunlarının məşəlini qəbul edib. Ulu öndər Heydər Əliyev dəfələrlə vurğulayırdı ki, Qarabağ qaziləri, əlilləri, veteranları Azərbaycanın ən layiqli övlətləridir, onlar hər zaman cəmiyyətdə dərin hörmət və ehtiram layiqdirlər. Azərbaycan dövləti həmişə əlilə, şəhid ailələsinə arxa, həyan olub. Hazırda əlillərimizin reabilitasiyası və müalicəsi istiqamətində atılan addımlarla bərabər, onların mənzillərlə və minik avtomobilləri ilə təmin olunması yönündə də mühüm işlər görülür. Azərbaycan Prezidenti

İlaham Əliyev müharibə əlilləri və şəhid ailələrinin övladlarının təhsil haqlarının dövlət hesabına ödənilməsi ilə bağlı müvafiq sərəncam verib. Bu sərəncam yüzlərlə ailəyə sevinc bəxş edib. Müharibə əlillərinin və şəhid ailələrinin mənzil probleminin həlli istiqamətində də son illər böyük işlər görüldü. Ceyhun da 2007-ci ildə dövlət hesabına mənzillə təmin edildi.

Gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasında veteranlarımız öz töhfələrini verirlər. Müsahibim deyir ki, onu tez-tez rayon məktəblərində keçirilən tədbirlərə dəvət edirlər. "Gənc nəsildə də vətənpərvərlik, milli qürur hissləri çox güclüdür. Onlar bizim etibarlı gələcəyimizin təminatıdır".

Vətən sevgisi fərdi sevgidən ilahi sevgiyə yüksəlmək üçün bir vacib məqam kimi ortaya çıxır. Vətəni, torpağı qorumaq və şəhidliyi gözünün önünə alıb vuruşa getmiş oğullardan biri - Ceyhun Mehdiyevlə söhbətimdə də onun mənəviyyatının zənginliyi məni çox fərhləndirdi. Belə oğullar, doğrudan da, cəmiyyətimizə örnəkdirlər.

**Leytenant
Günay TAGIYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Ötən əsrin 30-cu illəriydi...
Dərələyəzdə ermənilər camaatın "gününi göy əsgiyə düymüşdü..."

Gündüzü ki, gündüzdüdü, gecəsi də gündüz kimi idi; kişilər yuxu üzünə həsrətiydi, Dərələyəzin gecəli-gündüzlü keşiyindəydi. Qadınlar bir yana, ölümün nə olduğunu dərk eləyən uşaqların da yuxusu yoxuydu - qadınlar "çimir alır", uşaqlar gecəni səksəkəylə səhər eləyirdilər...

Mahı da hər güllə səsinə oyanar, təlaş, səksəkə içində çölə boylanar, güllə səslərinin dirəşdiyini hiss edincə balıncının altına qoyduğu xəncəri götürüb qoşaluləni sinəsinə sıxan anasının yanında dayanar, gözaltı körpə bacısının, qardaşının yatdığı səmtə göz yətərdi...

Dərələyəzdə hər üç evdən biri sıxıntı içindəydi...

Türklər gəlməyədi, camaatın sıxılıcı uzun çəkərdi...

...Körpəliyində də, uşaqlığına da, yeniyetməliyində də ermənilikdən zillətlər çəkib. Cavanlığında Dərələyəzdə müəllim işləyəndə də mənəvi sıxıntı yaşayanlardan olub. 3 əmisi oğlu, 2 xalası oğlu ermənilik güdazına getmişdi. Qisas almışdılar, ancaq ermənilik "qınına çəkilmirdi..." Və "biçaq sümüyə dirənəndə", hö-

Ordu və cəmiyyət

Ana

kumət hökumətliyini unudanda, isti ocağından getməli oldu camaat...

...Camaat qurulu evini, dolu bucağını qoyub kənddən çıxırdı. Bu gedişin nə gediş ol-

duğunu duyubmuş kimi, itlər "ağız-ağıza verib ulaşırdı..."

Camaat üzü naməlumluğa yol almışdı...

Tərtərdə məskunlaşdılar...
Yox yerden yurd oldular...

Ürəkləri dərli-dərli Dərələyəzə sarı boylansa da, qərdərlə barışdılar...

İllər keçdi...

Mahı dərələyəzli bir cavanla ailə qurdu.

Xoruzlu kəndində yaşayırdılar, kalxozda işləyirdilər. Əri naxırçıydı, özü isə sağıcı. İkisi də xətir-hörmət yitmişdi. Ermənilik "marığa yatmış".

Dərd üstün gələndə gecələrini tırıncıqlarla, qınıqımlarla sübh eləyirdi Mahi. Balalarına nağıl əvəzi Dərələyəzdən danışdı, yaşadıklarını nağıllaşdırırdı. İllər sonra ermənilik baş qaldırıb, Tərtərin həndəvərlərində də qimildananda oğlu Vəzir də könüllü müdafiə batalyonuna yazıldı. Döyüşçü oldu Vəzir. Həm də boyu bərabərində görünən qətiyyətiylə, mərdliyiylə "yastığı sal daş, yorğanı küləklər" olanlardan biriydi Vəzir.

- Ay oğul, getmə, - deyirdim. Boynuma sarılırdı. "Danışdıqların qoyarmı evdə oturma, ay ana?" - deyirdi. - Ermənilərdən zülmə görəbsən. Onları yerində oturdanacan sənə yox, Vətənə, torpağa oğul olacam. Ermənilərin həniri batandan sonra oğlun olacam sənə, - deyirdi. Gedirdi. Günlərlə üzünü görmürdük...

Vəzir torpaqlarımızın müdafiəsinə gedirdi...

Vəzir döyüşlərə gedirdi...

1993-cü il martın 22-də döyüşlərdə şəhid oldu...

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə Vəzir Orucova "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verildi...

Oğlu Əlyar da döyüşçüydü. Döyüşlərin birində yaralandı. Müalicə olunduqdan sonra yenidən döyüşdü. Az sonra şəhid oldu...

- Əsgərlərin hamısı mənə bələm. Vətən dağı oğul dağından ağırdı, ay oğul. Bu dağı anaların ömründən-günündən əsgərlərimiz siləcək, - deyir iki şəhidin anası Mahi nənə.

- Çəkdiyim dərdləri yaşa hesablasan 96 yox, 196 yaşındayam", - kəlmələri üreyimi göynətdi. Bunca yurd sevgisi (Dərələyəz), bunca Vətən sevgisi (Tərtər, Azərbaycan), bunca övlad sevgisi (Vəzir, Əlyar), bunca vətəndaşlıq (Azərbaycan Ordusuna sayğı, ehtiram) düşüncələrində şahlıq eləyir; bu sevgilərlə yaşayır şəhid anası, torpaqlarımızın işğaldan azad ediləcəyi günə bu işıqdan boylanır...

Qəhər görünür baxışlarında qürur görünür, ehtiram görünür, sevgi görünür. Bu qürurun, bu ehtiramın, bu sevginin ünvanı Azərbaycan əsgəridi!..

Rəşid HÜSEYNOV,
"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ordusu sıralarında 27 general xidmət etmişdi. Bu generalardan üçdə biri bu rütbəyə Azərbaycan hökumətinin qərarı ilə layiq görülmüşdü. Qalanları isə çar Rusiyası ordusu sıralarında general rütbəsini qazanmışdılar.

Azərbaycan hökumətinin qərarı ilə bu rütbəyə layiq görülmüş ilk Cümhuriyyət generallarından biri də Süleyman bəy Əfəndiyev idi. O, həm də Cümhuriyyət ordusunun ilk şəhid generalı kimi tarixdə qalmışdır.

S.Əfəndiyev milli mənafelərə sadiq, xidməti vəzifələrə məsuliyyətlə yanaşan, son dərəcə işgüzar və s. keyfiyyətləri ilə fərqlənən bir hərbiçiydi. O, həm də kövrək, sonsuz insani keyfiyyətlərə malik romantik bir insan olub. Hərbi nazir S.Mehmandarov bildirdi ki, Süleyman bəy Əfəndiyev təmizlikdə, namusda, qeyrət və fədakarlıqda tabeliyində olan zabitlərin ən birincisi idi.

1864-cü il oktyabrın 5-də Ağdamda doğulan Süleyman bəy Əfəndiyev ilk təhsilini Gəncədə tamamladıqdan sonra 1880-ci ildə Yelizavetqrad süvari məktəbinə daxil olmuş, 1885-ci ildə oranı başa vuraraq zabit rütbəsi almışdı. Onun çar Rusiyası ordusunda xidmət yolu haqqında lazımı məlumat hələ də mövcud deyil. Süleyman bəyin xidmət yolu əsasən Qafqazla bağlı olub. O, 1899-cu ildə rotmistr, 1912-ci ildə isə polkovnik rütbəsi almışdı.

1917-ci ilin fevral çevrilişindən sonra Qafqazdakı Rusiya ordusu buraxıldı və S.Əfəndiyev də bu ordudan istefa verərək Gəncəyə qayıtdı.

S.Əfəndiyev Gəncədə könüllü dəstələrin təlimi ilə məşğul olmağa başladı. Xalqın iqtisadi vəziyyəti az miqdarda belə maliyyə vəsaiti toplamağa imkan vermirdi. Ona görə də Süleyman bəy heç bir dolaşmaq mənbəyi olmadan aylarla bu təlimləri aparmalı olmuşdu.

ki, siz gələcəkdə də məğrur olacaqsınız, nəzərləri möcüzə-bahadırlara dikilmiş bizim azad Vətənin və millətin bayrağını daşıyacaqsınız. Bu iş sizdən haradan gözlenilməsinə baxmayaraq, Vətənin düşmənlərdən müdafiəsi üçün şüurlu və birgə iş tələb edir. Vətənin gələcəyi sizin əlinizdə-

cəhd etdilər...

Hərbi nazir S.Mehmandarov Cümhuriyyət ordusu daxilində müstəqil Azərbaycan hökumətinə qarşı itaətsizlik göstərilməsinə qarşı son dərəcə barışmaz bir mövqə tutdu. Bu xoşagəlməz halın dərhal aradan qaldırılması üçün Süleyman bəy Əfəndiyev hissə və

dırılması və təşkilatlandırılması çox böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. Çünki bu diviziya Qarabağda erməni təcavüzkarlığının qarşısını almaq üçün əsas qüvvə idi.

1919-cu il yanvarın 2-ci yarısından etibarən Ağdam qarnizonunun hissə və bölmələrində yayılmış səpmə yatalağ xəstəliyi çoxlu sayda əsgərin həyatına son qoyduğu kimi, Süleyman bəy Əfəndiyevin də ömrünü yarımçıq kəsdi. Bu xəstəliyin nəticəsində hər gün onlarca hərbi qulluqçu həyatını itirirdi.

Xəstəliyin qarşısının alınması üçün Süleyman bəy çox çalışdı, davamlı olaraq Hərbi Nazirliklə əlaqə saxladı, təsirli bir vasitə tapılmayanda isə özü xəstəliyə yoluxan hərbi qulluqçuların ağırı-acılarını unudurmağa çalışdı. Bunun üçün o davamlı olaraq əsgərlər arasında oldu, onları tək buraxmadı.

Belə bir vaxtda Süleyman bəy Qazaxdan böyük oğlu Həsəninin vəfat etməsi haqqında xəbər aldı. Oğlunu çox sevse də, ölüm ayağında olan onlarla-yüzlərlə əsgərinin tək və köməkətsiz qoyub dəfn mərasiminə getmədi. Övladı qədər sevdidi əsgərləri arasında onu da xəstəlik tutdu və 1919-cu il fevralın 21-də Süleyman bəy Əfəndiyev xidmət başında səpmə yatalağı xəstəliyindən dünyasını dəyişdi...

S.Əfəndiyev vəfat edəndə hərbi nazir ezamiyyətdə idi. Ona görə də Hərbi Nazirlik adından onun dəfninin təşkili ilə bağlı əmr general Ə.Şıxlinski imzaladı. Həmin əmrin bir yerində deyilir: "General Əfəndiyevin çoxlu qayğı içərisində onun özü bəresində düşünməyə macalı yox idi - səpmə yatalağına tutuldu və postda dayanan əsgər kimi vəzifə başında keçirdi. Qəbrin nurla dolsun, Vətənin əsl oğlu və yorulmaz döyüşçü".

Mehman SÜLEYMANOV,
tarix elmləri doktoru,
ehtiyatda olan
polkovnik

Tarix

Həyatını əsgərlərinə qurban etmiş general

1917-ci ilin dekabrın ortalarında müsəlman korpusunun təşkilinə başlandı. Bu korpusda 5-ci atıcı alayın komandiri olan Süleyman bəy müddət ikinci diviziya komandirinin vəzifəsini də icra etmiş, Qafqaz İslam Ordusunun tərkibində Azərbaycanın bolşevik-daşnak qoşunlarından təmizlənməsində də fəal iştirak etmişdi.

Hərbi Nazirlik bərpa olunanda polkovnik Süleyman bəy Əfəndiyev Tərtərdə yerləşən 2-ci Qarabağ süvari alayının komandiri kimi onun formalaşdırılması üçün çox böyük fədakarlıq göstərirdi.

1918-ci il dekabrın əvvəllərində Səməd bəy Mehmandarov Qarabağ bölgəsində yerləşən hərbi hissələrin və bölmələrin vəziyyəti ilə tanışlığı zamanı yalnız Süleyman bəy Əfəndiyevin komandiri olduğu 2-ci Qarabağ alayında vəziyyətin xeyli yaxşı olduğunu müşahidə etdi. Bu tanışlıqla bağlı imzaladığı müfəssəl əmrində S.Mehmandarov yorulmaz xidmətlərinə görə Süleyman bəy Əfəndiyevə və onun ətrafında olan əzasaylı zabitlərə öz təşəkkürünü bildirirdi.

S.Mehmandarovun əmri ilə o, daha yüksək vəzifəyə təyin edildi. Dekabrın 23-də S.Əfəndiyev özünün alaydaxili son əmrini imzaladı. Bu əmrini 2-ci Qarabağ süvari alayının hərbi qulluqçularına müraciətlə belə tamamlayırdı: "Mən inanıram

dir. Onun abadlaşması, çiçəklənməsi və ya asılı vəziyyətdə qalması bizim özümüzə asılıdır".

Sədaqətli xidmətini nəzərə alaraq S.Mehmandarov Azərbaycan hökuməti qarşısında Süleyman bəy Əfəndiyevə general-mayor rütbəsi verilməsi haqqında vəsatət qaldırdı. Azərbaycan hökumətinin qərarı ilə 1918-ci il dekabrın 29-da ona general-mayor rütbəsi verildi.

1918-ci ilin son günləri və 1919-cu ilin ilk günlərində Qarabağ bölgəsində yerləşən Cümhuriyyət ordusunun 1-ci piyada diviziyasının bəzi bölmələri və zabitləri Azərbaycan hökumətinə itaətsizlik göstərdilər və qiyam qaldırmağa

bölmələrdəki vəziyyətlə tanış oldu, itaətsizlik göstərən bölmələri və zabitləri müəyyənləşdirdi, hökumətə sədaqətli olan bölmələr arasında iş apardı və çox tezliklə itaətsizlik göstərən hərbi qulluqçulara qarşı ciddi tədbirlərin həyata keçirilməsinə nail oldu. Nəticədə qısa müddət ərzində ordu daxilində qiyam cəhdinə son qoyuldu.

1919-cu il yanvarın 7-dən Süleyman bəy Əfəndiyev Cümhuriyyət ordusunun 1-ci piyada diviziyasının komandiri vəzifəsinin icrasına başladı və özünəxas işgüzarlıqla, ardıcılıqla və məsuliyyətlə bu diviziyanın formalaşdırılmasına girişdi. İstər Hərbi Nazirlik, istərsə də Azərbaycan hökuməti üçün bu diviziyanın formalaş-

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyası adyunkturaya qəbul elan edir

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Hərbi Akademiyası Müdafiə nazirinin 14 oktyabr 2015-ci il tarixli 40 №-li əmrinə müvafiq olaraq, 2016-cı il üçün fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru proqramları üzrə adyunkturaya qiyabi və dissertantlıq yolu ilə qəbul elan edir.

Qəbul "73 - Milli təhlükəsizlik və hərbi elmlər" elm sahəsinə aid aşağıdakı ixtisaslar üzrə elan olunur:

- 7301.01 - Hərbi nəzəri elmlər;
- 7302.01 - Hərbi xüsusi elmlər;
- 7303.01 - Hərbi təbabət;
- 7304.01 - Milli təhlükəsizlik.

Fəlsəfə doktoru proqramı üzrə adyunkturaya Silahlı Qüvvələrdə həqiqi hərbi xidmətdə olan, ali təhsilli (ali təhsil pilləsinin magistratura səviyyəsini bitirən, yaxud təhsili ona bərabər tutulan, tibbi təhsildə isə həkim və həkim-mütəxəssis), həmçinin pedaqoji və ya elmi-tədqiqat işində bacarığı olan zabitlər (qulluqçular) qəbul olunur. Mülki ali təhsil müəssisələrini bitirən zabitlər, bundan əlavə zabıt vəzifələrində iki ildən az olmayaraq xidmət təcrübəsinə malik olmalıdır.

Elmlər doktoru proqramı üzrə adyunkturaya seçdikləri sahədə elmi və ya elmi-pedaqoji nailiyyəti olan, fundamental tədqiqatla-

rı yüksək səviyyədə aparmaq qabiliyyəti və "Fəlsəfə doktoru" (elmlər namizədi) elmi (alimlik) dərəcəsi olan zabitlər (qulluqçular) qəbul edilir.

Adyunkturaya qəbul olmaq üçün raportlar komanda üzrə 01.05.2016-cı il tarixində hərbi hissələrin komandirlərinə, hərbi-elmi (elmi-tədqiqat) və hərbi təşkilatların, ali təhsil müəssisələrinin rəislərinə verilir.

Raporta əlavə olunur:

- çap olunmuş elmi işlərin siyahısı və ya seçilmiş ixtisas üzrə referat (fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə);

- ali təhsil müəssisəsini bitirmək haqqında diplomun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış zabitlər (qulluqçular) üçün təhsil haqqında sənədlərin tanınması haqqında şəhadətnamə);

- xidməti (iş yerindən) xasiyyətname;
- kadrların şəxsi-qeydiyyat vərəqi;
- tərcümeyi-hal;
- 2 ədəd fotosəkil (3x4 ölçüdə);

- şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti;

- çap olunmuş elmi əsərlərin siyahısı (elmlər doktoru hazırlığı üzrə);

- "Elmlər doktoru" elmi dərəcəsi iddiaçısı üçün fəlsəfə doktoru (elmlər namizədi) diplomunun müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (bu diplomu xarici ölkələrdə almış zabitlər (qulluqçular) üçün təkrar attestasiya (nostrifikasiya) diplomu);

- dissertasiyanın açıq planı və bu dissertasiyanın yerinə yetirilməsinə maraqlı olan hərbi təşkilatlardan, yaxud ixtisas üzrə "elmlər doktoru" elmi dərəcəsi olan mütəxəssislərdən ikisi onun mövzusu üzrə yazılı rəyi (elmlər doktoru hazırlığı üzrə).

Hərbi hissələrin komandirləri, hərbi-elmi (elmi-tədqiqat) və hərbi təşkilatların, ali təhsil müəssisələrinin rəisləri adyunkturaya daxil olmaq istəyənlərin raportlarını ona əlavə olunan sənədlərlə birlikdə 01 iyun 2016-cı il tarixində Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının rəisinə göndərməlidir.

Adyunkturaya seçim və qəbul qaydaları Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin 14 oktyabr 2015-ci il tarixli 40 №-li əmrinə uyğun olaraq həyata keçiriləcək.

Ünvan: Bakı şəhəri, Şəfaət Mehdiyev küçəsi 136, Qızıl Şərq şəhərciyi, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyası.

Əlaqə telefonu: (012) 538-41-53.

E-mail: doktorantura@box.az

Xəbərlər:

hadisələr, faktlar

İraqda terror aktı: 22 ölü

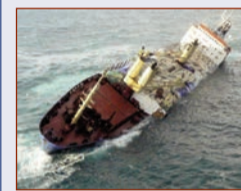
İraqın paytaxtı Bağdad şəhərində əsasən şie-lərin yaşadığı məhəllədəki bazarda törədilən partlayışlar nəticəsində azı 22 nəfər ölüb, 60-a yaxın insan yaralanıb.

"Sadr City"də baş verən partlayışlara görə məsuliyyəti İŞİD qruplaşması öz üzərinə götürüb.

Qeyd edək ki, bu, cari ildə İraqda törədilən ən qanlı terror aktıdır.

Sarı dənizdə iki gəmi toqquşub

Sarı dənizdə iki gəmi toqquşub. Hadisə nəticəsində 10 nəfərin itkin düşdüyü bildirilir.

İnsident Çinin Çao-lyan adasının yaxınlığında baş verib. Yerli KİV-lərin məlumatına əsasən, dumanlı havada balıqçı və kommersiya gəmiləri toqquşub. Hadisə nəticəsində göyertəsində balıqçıların olduğu gəmi batıb.

Xilasedicilər itkin düşənlərin axtarışına başlayıb. Ölümsüz hava şəraiti axtarış-xilətmə əməliyyatını çətinləşdirir. Qəzanın başvermə səbəbləri araşdırılır.

Pakistanın Şimali Vəziristan əyalətində 15 terrorçu məhv edilib

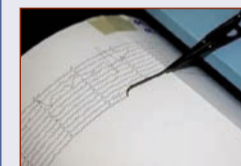
Pakistan mətbuatının yaydığı məlumata görə, ölkənin Hərbi Hava Qüvvələrinin Şimali Vəziristan əyalətinin May-sar rayonunda "Taliban" hərəkatının düşərgəsinə hava zərbələri endirməsi nəticəsində azı 15 terrorçu məhv edilib.

Əməliyyatın gedişində terrorçuların dörd sığınacağı dağıdılıb. Yaralananlar haqqında məlumat verilmir.

Pakistan ordusu Əfqanıstanla sərhəd rayonlarında antiterror əməliyyatlarına 2014-cü ildə "Taliban" hərəkatı üzvlərinin Kəraçi aeroportuna hücumundan sonra başlayıb.

İndoneziya sahillərində 5 bal gücündə zəlzələ baş verib

Fevralın 28-də İndoneziya sahillərində 5 bal gücündə zəlzələ baş verib. Bu barədə ABŞ-ın Geoloji Xidməti məlumat yayıb.

Yeraltı təkanların episentri Kefamenanu şəhərindən 63 kilometr şimal-qərbdə, ocağı isə 99 kilometr dərinlikdə yerləşib.

Dağıntılar və zərərçəkənlər barədə xəbər verilmir. Sunami təhlükəsi elan edilməyib.

Çexiyanın köməyi ilə Makedoniya sərhədində nəzarət gücləndiriləcək

Çexiya Makedoniya polisini texniki avadanlıqla təmin edəcək. Bu, miqrantların Qərbi Avropaya yönəldiyi Makedoniya-Yunanistan sərhədində nəzarət sisteminin yaxşılaşdırılmasına imkan verəcək. Rəsmi Praqa Makedoniyaya radar qurğuları və gecəgörmə kameraları göndərəcək. Çexiya hökuməti maşın alınması üçün də 20 milyon kron (740.740 avro) məbləğində vəsait ayrılıb. Çexiya daxili işlər naziri Milan Xovanets Makedoniyaya səfəri zamanı deyib: "Çexiya polisi bu dövlətin ərazisində aprelin sonuna qədər qalacaq".

Məktəblilərin hərbi marağı böyükdür

Bakı şəhəri 162 nömrəli tam orta məktəbin şagirdləri silah və texnika

ilə, həmçinin əsgər həyatı ilə yaxından tanış olmaq üçün tez-tez "N"

hərbi hissəsinə gəlirlər. Yeniyetmələrə hərbi marağ hissi aşılamaq baxımından bu az əhəmiyyət daşı-mır.

- Hərbi hissənin komandanlığından çox razıyıq, - deyər çağırışa-qədərki hazırlıq fənninin müəllimi Sərvan Şirinov söhbətimizdə bildirdi. - Burada şagirdlərin silah və texnikaları öyrənməsi üçün yaxşı şərait yadadır. Ona görə də məktəblilər hərbi hissəyə həvəslə gəlirlər. Onlar silahların sökülüb-yığılma qaydalarını, digər xüsusiyyətlərini maraqla öyrənirlər. Hazırlığımız yüksək olduğuna görə şagirdlərimiz həmişə məktəblilər arasında keçirilən "Şahin", "Cəsurlar" hərbi idman və turizm yarışlarında yaxşı nəticə göstərirlər. Bizə yaradılan şəraitə görə hərbi hissənin komandanlığına minnətdarlığımı bildirirəm.

Budur, sabahımızın əsgərləri olacaq şagirdlər silahların sökülüb-yığılma qaydalarını öyrənirlər. Gizir Niyazi Alıyev avtomat silahının taktiki-texniki xüsusiyyətlərini məktəblilərə izah edir, suallarına ətraflı cavab verir.

"Azərbaycan Ordusu"

Könlüm şeir istəyir

“İndi zəfər növbəsi sənindir”

Günlər buğda dənələri kimi vaxtın dəyirmanında sovrulub yavaş-yavaş tarixin arxivinə düşür. Məlum həqiqətdir: zaman ötür, söz əbədidir. Deyilənlər, yazılanlar ağ və rəqlərdə, ötüb-keçən illərdə qalır. Sözdə böyük qüdrət olduğunu kim bilmir ki? Söz vaxtında və yerində deyiləndə daha dəyərli olur. Azərbaycan ədəbiyyatında sözə böyük dəyər verən yazıçı və şairlərimiz çoxdu. Onlar sözün qüdrəti ilə ölməz əsərlər yaradıblar. Düz sözün dəyəri daha çoxdu. Onu ucuzlaşdırmaq olmaz. Sevimli şairimiz Məmməd Araz sözə böyük dəyər verərək yazırdı: "Düz sözdür dünyada hər şeydən baha". Neçə-neçə şairlər düz sözün qurbanı olub. Düz söz üstündə Həllac Mənsurun, Nəsiminin dərisi soyulsa da, əqidələrindən dönməyiblər. Dünyaca məşhur olan yazıçı Çingiz Aytmatov sözə böyük önəm verirdi: "Söz əbədi bir qüdrətdir".

Xalq şairi Fikrət Qoca ədəbiyyatımızda öz sözü olan, sevilen şairlərdəndir. Onun yaradıcılığına xas olan xüsusiyyətlərdən biri də poetiklik, lakoniklik və fikir aydınlığıdır. Şairin hər misrasında, hər sətirində dərin mənə, insan düşüncəsini hərəkətə və vəcdə gətirən işıqlı fikirlər var. Fikrin poetikliyi, misraların yığcamlığı və həzinliyi oxucuya zövq verir. Fikrət Qocanın sözlərinə neçə-neçə mahnılar bəstələnib. Oxucunu, bəstəkarı şairin yaradıcılığına cəlb edən nədir? Təbii ki, sadəlik, gözəllik və sözlərin mənə tutumu.

Bu günlərdə Fikrət Qocanın 1967-ci ildə qələmə aldığı "Unutma" şeirini oxudum. Bu şeir sirli-sehirli bir qüvvə ilə mənə özünə təzədən çəkdi. "Unutma"ni oxuduqca bir anlıq elə zənn edirsən ki, bu misraları şair yox, sanki bir sərkərdə, komandan yazıb. Düşünürsən ki, bu misraların müəllifi ağır döyüşlər görüb, çarpışmış, vuruşub. Səngər həyatı yaşaya-yaşaya, zəngin döyüş təcrübəsi toplayıb. Muncuq kimi bir-birinin ardınca düzülüb misralar zabitə, əsgərə ünvanlanıb. Oxuduqca hiss edirsən ki, şeirin içində döyüş havası, savaş ovqatı, qələbə əzmi var. "Unutma" bu misralarla başlayır:

**Həyat döyüşdü,
Məğlubiyyət də zəfər uğrunda
görülən işdi.
Zəfər çalan da,
Məğlub olan da insandı.
Qalibin işi asandı.
Məğlubiyyət işin içində nöqsandı.**

İlk misralardan həyatın bir döyüş olduğunu oxucusunun diqqətinə çatdıran müəllif onu daim mübariz olmağa, qalib olmağa çağırır. Qeyd edir ki, döyüşdə məğlubiyyət də qaçılmazdır. Müəllif vurğulayır ki, əgər məğlub olmusansa, deməli, nə işə işin içində bir nöqsan var. Ya hücum yaxşı təşkil olunmayıb, ya kömək vaxtında gəlməyib, ya da düşmənin gücü düzgün hesablanmayıb. Axır ki, əməliyyat zamanı səhvə yol verilib. Təbii ki, səhv buraxılmasaydı, məğlubiyyət də olmazdı. Göründüyü kimi, şair fikrini poetik dillə, sərrast misralarla ifadə edib. Şeirdən belə nəticə çıxır ki, məğlubiyyət də bir dərsdir. Həyat dərsi, döyüş dərsi. Şair zabiti, əsgəri məğlubiyyətə gətirib çıxaran nöqsandan ibrət dərsi götürməyə çağırır. Nöqsanı da əsəbləşib coşmadan, səbrlə, təmkinlə yoluna qoymağı tövsiyə edir. Sözü elə yumşaqılıqla, elə ustalıqla deyir ki, əsgər, zabit ruhdan düşmə-

sin, qolu boşalması. Mübarizlik və döyüşkənlik əzmini itirməsin. Əksinə, məğlubiyyətdən sonra öz üzərində lap çox çalışsın. Yorulmadan təlim keçib yeni hərbi biliklərə yiyələnsin, döyüş vərdişlərini artırsın. Şair məğlub olmuş döyüşçüyə ürək-dirək verir, onu qələbəyə ruhlandırır:

**İkiqat çalışmışsan sən indi,
İndi zəfər növbəsi sənindi.
Məğlubiyyətdən sonrakı zəfər,
ayrı cür dadlı olur...**

Təbii ki, qalib gələndən sonra döyüşçülərdə arxayınçılıq yaranır. Zənn edir ki, artıq düşmən məhv edilib. Amma döyüşdə, müharibədə hər şey ola bilər. Qəfil dəyişiklik hər an gözləniləndir. Bəlkə elə düşmən hiylə işlədərək özü qəsdən geri çəkilib. Aldadıcı manevr edir. Geri çəkilib ki, ehtiyat qüvvəsini son döyüşə cəlb edib uğur qazansın. Ona görə də qələbədə sonra çox arxayınlaşmaq uğurun üstünə kölgə salar. Axı, hər şeyin bir həddi var. Həddini aşanda hər şey çox eybəcər görseñir. Şair zabiti, əsgərə bu misralarla müraciət edir:

**Qalib gələndə arxayınlaşma,
Həddini aşma,
Sevincdən çəşma!
Düşmən görə bilər.**

"Unutma" şeirinin misraları, döyüşçüyə məsləhət üstündə köklənib. Şairin hissiyyəti çox güclüdür. Zəfəri qeyd etməyə baş çox qarışanda, arxayınçılıq olanda məğlubiyyət üçün şərait yaranır. Müəllifin fikrindən bu nəticəyə gəlmək olur ki, arxayınçılıq məğlubiyyətə açılan qapıdır. "Unutma" şeiri bu misralarla tamamlanır:

**Unutma məğlubiyyət
qonşuda yaşayır,
Hər an qapıdan girə bilər.**

Vətəni qoruyan döyüşçü həmişə ayıq-sayıq olmalıdır. Keşiyində dayandığı torpağı göz bəbəyi kimi qormalıdır. Sərhədinə - qapısına həmişə elə keşik çəkməlidir ki, şair demişkən, məğlubiyyət qapıdan içəri girməsin, zəfərin ömrü uzun olsun.

**Mayor
Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantları arasında kross turniri keçirilib

Naxçıvan-Duzdağ magistral yolunda Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantları arasında Xocalı soyqırımına həsr olunan kross qaçışı üzrə Naxçıvan şəhər turniri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyinin tədbirlər planına uyğun olaraq, Naxçıvan Muxtar Respublikası Yüngül Atletika Federasiyası, Naxçıvan Şəhər Gənclər və İdman İdarəsi, Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin birgə təşkil etdikləri turnirdə 100-ə yaxın kursant mübarizə aparıb.

Turnirin açılışından öncə Xocalı soyqırımında həlak olmuş həmvətənlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Sonra çıxış edən federasiyanın sədr müavini İntiqam Əliyev, nazirliyin kütləvi bədən tərbiyəsi və idman şöbəsinin müdiri Taleh İbrahimov 24 il əvvəl baş vermiş faciə haqqında iştirakçıları məlumatlandırılıb.

Qeyd edilib ki, turniri keçirməkdə məqsəd həm də kursantlardan ibarət yığmanı formalaşdırmaq və yüngül atletikanı muxtar respublikada gənclər arasında təbliğ etməkdir.

Üç kilometr məsafədə keçirilən kross yarışında Cəfər Quliyev bütün rəqiblərini arxada qoyaraq finiş xəttinə birinci çatıb. İkinci Əsgərov və Nureddin Brovey isə ikinci və üçüncü olublar.

Sonda qaliblərə təşkilatçıların diplom və fəxri fərmanları, federasiyanın hədiyyələri təqdim edilib.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Məmmədov Şahin Oruc oğluna 2014-cü ildə verilmiş şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Dünya ölkələri ordularında mövcud olan atıcı silahlar təyinatlarına görə müxtəlif olur. Bu silahların sırasına daxil olan Kalaşnikov avtomatı keyfiyyət və kəmiyyət baxımından daha geniş yayılmış silah hesab edilir. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində də bu avtomatdan istifadə olunur.

Silahlar

Çapı 5.45 mm AK-74 və AK-74N avtomatları

Silahın istehsalına 1943-cü ildə Elizarov və Seminin işlədikləri çapı 5.45 mm olan patrona uyğun yeni silah hazırlamağa başlayır. Bu avto-

mat maqazini dəyişən və rejimləri çevirən (avtomat, tək-tək) mexanizmə malik olmalı idi.

Avtomat üzərində ilk ixtirachılıq işini 1944-cü ildə bir çox orijinal konstruksiyalar layihələndirmiş Sudayev aparır. Sonralar bu avtomatın üzərində Mixail Kalaşnikov işləməyə başlayır. 1946-cı ildə o, öz konstruksiyasını nümayiş etdirir. Bu avtomat sınaqlardan keçərək yaxşı nəticələr göstərir və 1947-ci ildən orduda tətbiqi təklif olunur. Nəticədə Kalaşnikovun avtomatı Deqtyarev, Simonov, Rukavişnikov, Barışev tərəfindən hazırlanmış bütün avtomatlardan üstün sa-

yılır. Kalaşnikov avtomatı 1948-ci ildə silahlı qüvvələrə götürülür. İkinci Dünya müharibəsi dövründə SSRİ silahlanmaya böyük üstünlük verdiyi və bu sahədə böyük yeniliklər tətbiq etməkdə maraqlı idi. Beləliklə, müharibədən sonra ixtirachi alim Mixail Kalaşnikov bu yeniliyə - AK-74 və AK-74N silahların tətbiqinə imza atdı.

Kalaşnikov avtomatları fərdi silah olub düşmənin canlı qüvvəsini məhv etmək üçün tətbiq edilir.

AK-74 və AK-74N silahlarının taktiki-texniki xassələri:

Lülənin çapı - 5.45 mm, avtomatın çəkisi maqazınla - 3.6 kq, maqazinin tutumu (patron) - 30 ədəd, nişangahın məsafəsi - 1000 metr, düzünə atəş məsafəsi - 440 metr, atəş tezliyi dəqiqədə; avtomatik -100 ədəd, tək-tək - 40 ədəd, güllənin başlanğıc sürəti - 900 metr saniyə, güllənin uçuşa uzaqlığı - 3150 metr, lülənin uzunluğu - 415 mm, yivlərin sayı - 4 ədəd.

"Azərbaycan Ordusu"

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublara şəbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şofaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

mayor
Bəxtiyar ƏLİYEV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.

Lisənziya № 361

Sifariş № 109

Nüsxə 4700